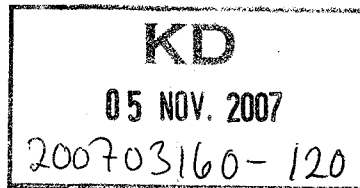

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Postadresse:
Postboks 8059
Dep

Besøksadresse:
Hausmannsgt.
23-25

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Telefaks:
24 16 88 01

Org.nr.
987 879 696

DERES REF
200713160

VÅR REF
07/1412 - akj

DATO
1.11.2007

Høring – Formål for barnehagen og opplæringen

Det vises til høringsbrev av 19. juni 2007.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) ser svært positivt på at det foretas en gjennomgang av formålet med barnehagen og opplæringen med tanke på endring av nåværende paragraf. Vi ser positivt på at utvalget har kommet frem til konsensus om forslag til nye formål. IMDi støtter likevel flertallets primærstandpunkt og begrunnelse når det gjelder verdiforankringen.

For å fremme integrering av minoriteter er utdanning som inkluderer alle svært viktig. En formålsformulering for barnehage og opplæring som virker inkluderende, er i den sammenheng en forutsetning. Den foreslåtte formålsparagrafen fremhever kristendommen fremfor andre trosretninger, og kan derfor virke ekskluderende på noen grupper.

Språkutvikling og læring

Gode språkferdigheter i norsk er en forutsetning for læring og livslang kvalifisering. Barnehagen er av stor betydning i barnas språkutvikling, særlig for barn med minoritetsspråklig bakgrunn som ikke snakker norsk hjemme. Her kan de tilegne seg muntlige norskferdigheter og få et solid språklig grunnlag før de begynner på skolen. Barnehagen er derfor en viktig kvalifiseringsarena.

IMDi gir støtte til en prøveordning med språkkartlegging av førskolebarn på helsestasjoner i 12 kommuner; SPRÅK 4. Kartleggingen viser at ca 30 % av barna med innvandrerbakgrunn har behov for oppfølgingstiltak i en eller annen form. Barnehagen er en naturlig arena for språkstimulering for barn som har behov for det. Barnehagen er dermed helsesøstrenes viktigste samarbeidspartner.

IMDis holdningsundersøkelse "Innvandrerbarometeret 2007" viser at de fleste foreldre med flerkulturell bakgrunn i utgangspunktet er positive til barnehagen som en dannelses- og læringsarena. På utsagnet "Å gå i barnehage er nødvendig for at barn som ikke har norsk som morsmål lærer seg språket" er det hele 88 % som sier seg helt enig og seks prosent som er delvis enig. Av de barna som har vært kartlagt

gjennom SPRÅK 4 viser det seg at andelen norskspråklige barn i barnehage er langt høyere enn minoritetsspråklige, 80 % mot 66 %. Ifølge FAFOs rapport "Hjemmebarna. En evaluering av språkstimuleringstiltak til 4-5 åringer som ikke går i barnehage" er årsakene til lavere deltakelse blant minoritetsspråklige barn sammensatte. FAFO påpeker allikevel at manglende kunnskap om barnehage og skepsis til hva den representerer peker seg ut som viktige faktorer.

Foreldredialog

Det er positivt at det er foreslått en styrking av kravet til foreldresamarbeid. God og positiv dialog og samarbeid mellom barnehage/skole og foreldre er et viktig utgangspunkt for barnas deltakelse og trivsel i barnehagen og på skolen. Det er også en viktig forutsetning for iverksettelse og gjennomføring av egnede aktiviteter og stimulans i forhold til barnets utvikling og læring. Formål for barnehage og opplæring må være verdinøytrale og må i utgangspunktet ikke kunne tolkes og oppleves som favoriserende overfor grupper med et visst livssyn. Formålet må være reelt inkluderende og ikke skape barrierer for deltakelse.

Inkludering gjennom deltakelse

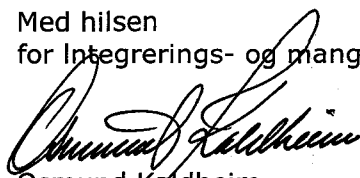
Deltakelse i barnehage uavhengig av kulturell og religiøs bakgrunn er en viktig premiss for identitetsdannelse og gir grunnlag for vellykket læring og livslang kvalifisering.

I barnehagen møter barn ofte for første gang og på regelmessig basis et sosialt felleskap utenfor familien. Det er også ofte der de har mulighet til å utvikle sine første vennskap gjennom lek og samvær og danne seg inntrykk av verden rundt seg på selvstendig vis. Det er derfor av særlig stor betydning at den verden de møter er basert på et inkluderende grunnlag og gjenspeiler mangfold i tanke og handling. Å bli en del av et slikt felleskap og å trives i det er nøkkelen til å skape positive holdninger til kulturelt mangfold hos barn med ulik bakgrunn.

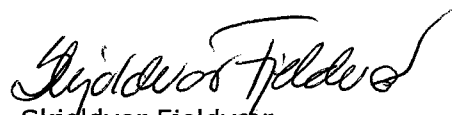
Konklusjon

Utdanning, som en livslang læring som begynner i barnehage, er en av samfunnets viktigste oppgaver. Barnehagen er en viktig arena for utvikling, språkstimulering, læring og danning basert på foreldresamarbeid, dialog og deltakelse. Utvalgets konsensusforslag er langt mer inkluderende for både barnehage og opplæring enn dagens formål. Å fremheve kristendommen framfor andre livssyn kan imidlertid virke ekskluderende på enkelte med annet verdigrunnlag. IMDi støtter derfor flertallets primærstandpunkt når det gjelder formålets verdigrunnlag for barnehagen og opplæringen.

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Osmund Kaldheim
Direktør

Skjoldvor Fjeldvær
Assisterende direktør

Saksbehandler: Jarmila Moan/Agnethe Kjerschow
Kopi: Arbeids- og inkluderingsdepartementet v/IMA